

Az egészségügyi szolgáltató mint a gyógyítás irányítója és kiszolgáltatója

Dr. Lakos Júlia

ügyvéd, egészségügyi szakjogász

Ki mit vár el az orvos-beteg jogviszonyában?

A BETEG ELVÁRÁSAI

- rövid időn belüli orvos-betegtalálkozás, szükséges ellátás
- alapos tájékoztatás a gyógyulási-kezelési lehetőségekről, azok időtartamáról és a kockázatokról
- szakszerű ellátás, mielőbbi hazatérés és gyógyulás
- káresemény kapcsán támasztott elvárások

Hozzá tartozó elvárásai

- kapcsolattartási lehetőség biztosítása a beteggel
- tájékoztatási elvárások
- káresemény kapcsán támasztott elvárások
 - sérelemdíj
 - kiesett jövedelem
 - ápolás gondozási többletköltség
 - háztartási kisegítő költsége
 - egyéb vagyoni követelések

A beteg hozzáállásának problémái

- intellektusbeli eltérések, panaszok, tünetek megfogalmazásának nehézségei
- a stresszhelyzet okozta leblokkolás
- ellenséges hozzáállás – „nem ezért fizetem a TB-t”
- az orvos által adott tájékoztatás megértésének elmaradása, döntésképtelenség
- előírt gyógykezelési szabályok betartásának elmulasztása

LÉTEZIK elégedett, együttműködő, konstruktív beteg

Munkáltató, fenntartó elvárásai

- folyamatos rendelkezésre állás mindig hatékony, munkaképes állapotban
- empátikus és kollegiális hozzáállás
- szakszerű szolgáltatásnyújtás
- egyéni büntetőjogi felelősség munkaköri „mulasztás” miatt
- adatszolgáltatás – rövid határidővel
- panaszok kivizsgálásában való együttműködés (mikor?!)
- munkaszervezetben elfoglalt szerephez kapcsolódó feladatok

A munkakörnyezet, infrastruktúra

- közfinanszírozott ellátás feltételrendszere, szakmai minimumkövetelményeknek történő megfelelés
- a rendelkezésre álló eszközpark választéka, azok minősége, szükséges fogyóanyagok rendelkezésre állása
- szükséges humánerőforrás
- épületek, kórtermek, kezelő helyiségek műszaki állapota

Etikai vizsgálat

- az etikai vétségek elbírálásának új rendszere
- az etikai kódex megváltozott rendelkezései
- a jog és az orvosszakma fordított pozíciója

Egészségügyi hatóság, mint ellenőrző szerv

- panaszeljárások
- szakfelügyelő főorvosi vélemény, mint szakvélemény
- nem megfelelő dokumentálás, mint hiányosság
- hiányzó eszközök beszereztetése
- bírságot, pénzbírság tovább hárítása

**Bíróság, mint
végső soron
ítélkező**

Elvárhatósági mérce

- Egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. Törvény 77.§
- (1) A **sürgős szükség** gyanújával ellátásra jelentkező beteget az igénybevétel alapjául szolgáló jogviszonytól függetlenül meg kell vizsgálni, és sürgős szükség fennállása esetén az egészségi állapota által indokolt ellátásban kell részesíteni.
- (2) Az (1) bekezdés szerinti ellátás igénybevételének jogcímét a beteg vizsgálatát és ellátását követően kell megállapítani.
- (3) Minden beteget – az ellátás igénybevételének jogcímére tekintet nélkül – az ellátásában résztvevőktől **elvárható gondossággal, valamint a szakmai és etikai szabályok, illetve irányelvek betartásával kell ellátni.**

Elvárhatóság

- bíróság általi idealisztikus megítélése:
- mindegy mely napszakban,
- mindegy milyen a rendelkezésre álló infrastruktúra
- mindegy milyen a humánerőforrás kvalifikáltsága
- soha nem vizsgálja a bíróság a körülmények adta elvárhatóságot, kizárólag az idealisztikus állapot a bírósági mérce
- mi az ami elvárható? MINDEN – ezt árnyalhatja a szakértői vélemény

Elvárhatósági – COVID helyzet

- A járványügyi vészhelyzetben az életmentésen kívüli végül már tényleges betegellátás nem működött
- Egy darabig csak a kapcsolattartási panaszok érkeztek
- A végletekig kihasznált és fáradt egészségügyi dolgozókra a vészhelyzeti ellátás megszűnését követően azonnali maximális elvárhatóság visszaállítása – az emberi szervezet nem regenerálódott ilyen gyorsan
- Ráérő, „home office”-ban dolgozó emberek soha nem látott lendülettel kezdték panaszokkal ostromolni a szolgáltatót

Szakértők

- Az orvosi kártérítési perek alapvetően szakértői perek
- A bírók és az ügyvédek az eljárási és anyagi jogi keretek között küzdenek a valós események feltárása érdekében (vagy ellen)
- A dokumentációból kiindulva történik a szakmai megítélés
- Van olyan bíróság, aki törekszik a tényleges eseménysor feltárására, meghallgat mindenkit, aki részt vett az eljárásban (védőnőtől az asszisztensig, ha szükséges); de legtöbbször manapság már elutasítják az ezirányú indítványokat elfogadva azt a felperesi hivatkozást, hogy ami a dokumentációban nem szerepel, az nem történt meg

Szakértői vélemények a polgári per rendszerében

- **Felperesi oldal** bizonyítási terhe:
 - kár bekövetkezte,
 - ok-okozati összefüggés
 - vagyoni és nem vagyoni károk a szakértői bizonyításban (gondozási feladatok, pszichés károsodások)
- **Alperesi oldal** bizonyítási terhe:
 - az egészségügyi szolgáltató úgy járt el, ahogy azt a jog- és a szakma szabályai megkívánják (ADOTT HELYZETBEN ÁLTALÁBAN ELVÁRHATÓ)

Szakértői közreműködés a perben

- Orvosi kártérítési perekben ma Magyarországon minden résztvevő kiszolgáltatott a szakértőknek két okból
 - kapacitás hiány és az eljáró szakértők szakmai színvonala
- idős korú szakértők, gyakorlatot nem ismerő szakértők
- szakértés a biztosítónak közlekedési balesetben
- szakértés a rendőrségnek büntető ügyben
- szakértés az orvosi kártérítési perekben

Új polgári perrendtartás

Pereskedés lecsökkentésének szándéka

- 2018. január 1-jétől kezdődően

Éveken keresztül minden új bírósági peres eljárás úgy kezdődött, hogy az eljáró bíró elmondta, hogy ő hogyan értelmezi az eljárásjogi szabályozást (még ma is)

Jogi képviselők külső kommunikációja a megbízó felé

Az eljárás felgyorsítására tett erőfeszítések a szakértői vélemények beszerzésével teljes mértékben kudarcot vallottak a mai ítélkezésben

Jogi és orvosszakmai követelmények

- **BÍRÓSÁGOK** a jogszabályok szövegéből kiindulva állapítják meg azt, hogy mi a szakmai követelmény
- **TÁJÉKOZTATÁS** teljesítésének kettős megközelítése
- **DOKUMENTÁCIÓ** tartalmi előírásainak meghatározása
- **UH LELETEK TARTALMI KÖVETELMÉNYEI** a bíróság és a szakértő véleményének eltérése; amikor a bíró mondja meg, hogy az orvosnak milyen tartalmú leletet kell készíteni - kontra szakmai oktatás
- tankönyvek, protokollok, tudományos eredmények, szakcikkek

Ítélezési gyakorlat, korlátozott precedens rendszer

- 2020-ban módosult a jogi szabályozás
- Az addigi kontinentális jogrendszerbe bekerültek az angolszász precedens rendszer elemei
- A Kúria és az alsóbb szintű bíróságok is kötve vannak a Bírósági Határozatok Gyűjteményében 2012 év elejétől kezdődően közzétett Kúriai döntésekhez
- A jogkérdésben való eltérést meg kell indokolni az ítéletben vagy ha az eltérésre való indítványt elutasította a bíróság

A gyógyítás irányítása

Orvos-beteg találkozó lehetőségének meghatározása

Terápiás privilégium

Gyógyítás tudása és képessége

Utánkövetés

Köszönjük a figyelmet!